

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

Folkuniversitetet Estonia

Õppekavarühm keeleõpe

HINDAMISARUANNE

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	Folkuniversitetet Estonia
Veebilehe aadress	https://www.folkuniversitetet.ee/
Kontaktisik koolitusasutuses	Aile Lehtse
Hindamiskomisjon	<ol style="list-style-type: none"> Gertrud Kasemaa - bakalaureusekraad inglise filoloogias ja kirjaliku tõlke magistrikraad Tartu Ülikoolis; õppinud haridusteaduste doktorantuuris Tallinna Ülikoolis ning osalenud mitmetel keeleõppe täienduskoolitustel; keeleõpetaja kogemus üld-, kutse- ja kõrghariduses ning täienduskoolituses; koostanud keeleõppe valdkonna õppekavasid; õpetaja kutse tase 7. Heli Kaldas - Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži direktor; hariduse juhtimise magistrikraad Tallinna Ülikoolist; juhtinud Haapsalu Rahvaülikooli; täienduskoolituse õppekava koostamise juhendmaterjali üks autoritest; kuulunud HAKA täienduskoolituse kvaliteedihindamise töögruppi.
Hindamiskoordinaator	Reet Taimsoo
Hindamisperiood	oktoober - detsember 2023
Valimi õppekavad	<ol style="list-style-type: none"> Rootsi keel A2 veebis Inglise keele kõrgemale kesktasemele (B2)

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded on täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	3
Õppekavarühma keeleõpe analüüs hindamisvaldkondade lõikes	5
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	5
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE	8
III KOOLITAJAD	14
IV RESSURSID	15

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab [täiskasvanute koolituse seaduses](#) (TäKS) ja [täienduskoolituse standardis](#) määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning [HAKA juhendis](#) sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- koolitajad,
- ressursid.

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.
- **Parendusvaldkonnad ja soovitusid** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitusid arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mitteamarvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamisvaldkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt [HAKA juhendis](#) sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Asutus kooskõlastas HAKAga kvaliteedihindamise aja ja hindamiskomisjoni koosseisu 10.10.2023

Hindamiskomisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi koos lisadega 1.11.2023

Vestlus asutuse esindajatega toimus 17.11.2023

HAKA saatis esmase hindamisaruande asutusele 8.12.2023

Asutus teatas 8.12.2023, et tal ei ole aruandele kommentaare.

HAKA edastas lõpliku hindamisaruande asutusele 8.12.2023

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

- Asutuse eneseanalüüs
- Õppekavad: Rootsi keel A2, Rootsi keel A2 veebis, Inglise keel B2
- Tõendi ja tunnistuse näide
- Tagasisidelehe näide

Õppekavarühma keeleõpe analüüs hindamisvaldkondade lõikes

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on ajakohased ja nende arendusprotsess on tõendus põhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetatakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatformil õppekava kohta on asjakohane.

ANALÜÜS

Komisjon viis läbi Folkuniversitetet Estonia järgmiste õppekavade analüüsi: Inglise keel B2, Rootsi keel A2. Komisjon tutvus asutuse eneseanalüüsiga ja viis läbi vestlused koolitusasutuse juhi ning inglise keele õpetajaga.

Võõrkeelte õppekavade koostamise aluseks asutuses on Euroopa keeleõppe raamdokument, mis sätestab, millised on õppija/keele kasutaja osaasused erinevatel keeletasemetel. Samuti selgub õppekavadest ja eneseanalüüsist, et õppekavade ülesehitus järgib täiskasvanute koolituse seaduse ja täienduskoolituse standardi nõudeid. Kogu keeleõpe toimub sihtkeeles (õpitavas keeles), seda ka madalamatel keeleoskustasemetel.

Nii eneseanalüüsi kui vestluste põhjal vaadatakse olemasolevad õppekavad üle kord aastas enne uue õppeaasta kursuste avaldamist asutuse kodulehel. Muudatusettepanekud tulevad koolitajatelt, koolitusspetsialistidelt või juhatajalt. Uute õppekavade väljatöötamisel on ajendiks sihtrühma soov või vajadus uue koolituse järele. Näitena tuuakse eneseanalüüsis itaalia keele kõrgema taseme õppekava loomine õppijate soovil. Asutus rõhutab eneseanalüüsis väga olulisena ka sihtrühma kaasamist õppekavade arendusse ja näiteks on toodud kõrgema taseme inglise keele õppekavad, kus sihtrühma soovil on rohkem töövaldkonnaga seotud sisuteemasid.

Väga suurt rolli asutuse töös mängib Rootsis asuv Folkuniversitetet, kelle tööpõhimõtetest asutus oma tegevuses lähtub, nt. kooskõlastab asutus Rootsi poolega oma kolme aasta tegevusplaani ning Rootsi Folkuniversitetet annab asutusele suurel hulgal valdkondlikke teadmisi ja kogemusi. Selle näitena on eneseanalüüsis toodud rootsi keele õpetamine sihtkeeles Rootsis elavatele immigrandidele, tänu millele on asutus juba aastaid õpetanud eesti keelt teise keelena sihtkeeles.

Seoses koroonaga muutus õpe asutuses suuresti veebipõhiseks ja on seda senini (eneseanalüüsi põhjal õpib umbes 80% õppijatest veebikursustel). Vestlustel selgus, et õppijad on veebiõppega hästi kohanenud ja eelistavad veebipõhist õpet klassiruumis õppimisele, sest see on aja- ja kuluefektiivne ning nad saavad kursuse esimeste tundide järel aru, et ka veebi teel on võimalik keelt edukalt õppida. Ainukene puudus, mille inglise keele koolitaja vestlusel välja tõi, on see, et kui klassiruumis saab korruga kuulata/jälgida erinevaid paaris- ja rühmatöid, siis veebis saab seda teha ühe paari/rühma kaupa ja seetõttu võtab tagasisidestamine rohkem aega.

Sihtrühmade rahulolu koolitustega uuritakse tagasiside küsitluste abi. Tellitud koolitustel (inglise keel B2 taseme koolitus on üks koolitustest, mida tööandjad sageli tellivad) küsib õppijatelt tagasisidet tellija ja jagab selle kokkuvõtet asutusega. Vestluses asutuse juhiga selgus, et vahel juhtub tellitud koolituste puhul ka nii, et koolitust telliv asutus on sõnastanud oma soovid, kuid õppijad soovivad/vajavad tegelikult midagi muud. Sellisel juhul räägitakse kursuse sisu ja õpiväljundid tellijaga veelkord üle.

Asutuse kodulehel leiab põhjaliku info kursuste ülesehituse ja sisu kohta. Klõkkides kursusele, saab kursusest huvitatud õppija lugeda, kuidas veebipõhist või klassiruumis toimuvat õpet läbi viiakse, milliseid teemasid kursusel läbitakse ning mida õppija kursuse tulemusel senisest paremini oskab. Samal lehel on lingid õppekavale ja koolitaja tutvustusele.

2. Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele ([täienduskoolituse standard § 2 lg 2](#)).

Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

ANALÜÜS

Õppekava “**Rootsi keel A2**” kogumaht on 160 akadeemilist tundi, millest 111 tundi on auditoorset tööd ja 49 iseseisvat tööd. Auditoorse ja iseseisva töö maht on komisjoni hinnangul omavahel tasakaalus. Kogu koolituse pikkus on 42 õppenädalat (ühe mooduli pikkus 14 õppenädalat). Õpiväljundid saavutatakse kolme mooduli läbimisega. Kodulehel on kirjas, et ühe mooduli maht on 54 tundi, millest lähtuvalt on õppekava kogumahuks 162 tundi. Kuna siinkohal on erinevus õppe mahus õppekava ja kodulehe vahel, on vajalik õppemahud ühtlustada ja kuvada mõlemas kohas õige õppemaht.

Asutus on eneseanalüüsis esitanud põhjaliku ülevaate koolituse õpiväljunditest koos õppe sisu ja õpiväljundite hindamise kirjeldusega. Arendatakse keeleõppes olulisi osaoskusi (mõistmine, kõnelemine, kirjutamine) erinevat tüüpi tunnis tehtavate harjutuste ja tööde ning iseseisvate tööde abil. Põhiline rõhk tundides pühendatakse suulise keeleoskuse arendamisele. Komisjon leiab, et õppekava (kokku 160 ak/h) õpiväljundid on hinnatavad ja ettenähtud ajaga saavutatavad, samuti sihtrühmale kohased. Väljundite saavutamist kontrollitakse kombineeritud lõputesti abil, kus on ka suuline osa. Lõputesti positiivseks soorituseks loetakse vähemalt 60% õigeid vastuseid. Õpingute lõpetamise eelduseks on osalemine vähemalt 70% kontakttundides.

Õppekaval on komisjoni hinnangul selge eesmärk (Koolituse tulemusel õppija saavutab rootsi keele keeleoskustaseme A2). Selgelt on sõnastatud ka õppe alustamise tingimused (asutuse keeletesti sooritamine tulemusel 50-65) ja sihtrühm – täiskasvanud, kelle rootsi keele oskus on tasemel A1.

Õppekava “**Inglise keel B2**” õppe kogumaht on 300 akadeemilist tundi, millest 185 tundi on auditoorset tööd ja 115 tundi iseseisvat tööd. Õppekava koosneb kokku viiest 60-tunnisest moodulist (37 akadeemilist tundi kontaktõpet ja 23 akadeemilist tundi iseseisvat tööd). Ühe mooduli pikkus on 14 nädalat ja õppetöö toimub üks kord nädalas 2 ⅔ akadeemilist tundi korraga.

Asutus on eneseanalüüsis esitanud põhjaliku ülevaate koolituse õpiväljunditest koos õppe sisu ja õpiväljundite hindamise kirjeldusega. Arendatakse keeleõppes olulisi osaoskusi (mõistmine, kõnelemine, kirjutamine) erinevat tüüpi tunnis tehtavate harjutuste ja tööde ning iseseisvate tööde abil. Põhiline rõhk tundides pühendatakse suulise keeleoskuse arendamisele. Väljundite saavutamist kontrollitakse kombineeritud lõputesti abil, kus on ka suuline osa.

Lõputesti positiivseks soorituseks loetakse vähemalt 60% õigeid vastuseid. Õpingute lõpetamise eelduseks on osalemine vähemalt 70% kontakttundides.

Komisjon leiab, et õppekava õpiväljundid on hinnatavad ja ettenähtud ajaga saavutatavad, samuti sihtrühmale kohased. Auditorse ja iseseisva töö maht on komisjoni hinnangul omavahel tasakaalus. Vestlustel selgus, et iseseisva töö tegemine või mittetegemine on koolitajale järgmises tunnis selgelt näha, sest iseseisvalt tehtud töö on sisendiks tunnis käsitletavatele teemadele. Seoses sellega on õppijad üldiselt ise huvitatud iseseisva töö tegemisest – keegi ei taha olla tunnis passiivne osaleja ja näidata, et ta pole iseseisvat tööd teinud.

Õppekaval on komisjoni hinnangul selge eesmärk (Koolituse tulemusel õppija saavutab inglise keeles keeleoskustaseme B2). Selgelt on sõnastatud ka õppe alustamise tingimused (asutuse keeletesti sooritamine tulemusel 75-85) ja sihtgrupp – täiskasvanud, kelle inglise keele oskus on tasemel B1.

Õppekavas kirjeldatud õppe- ja hindamismeetodid on komisjoni hinnangul sobivad õpiväljundites kirjeldatud oskuste ja teadmiste edasiandmiseks ja hindamiseks.

Arenguvõimalused

- 1) “Rootsi keel A2” õppekava maht ja veebilehel esitatud õppekava maht on erinevad ja tuleb ühtlustada.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Koolitusasutuse õppekava loomisel tuginetakse Euroopa Keeleõppe raamdokumentidele. Koolitusasutuses toimub järjepidev õppekavade arendamine, sh toetub organisatsioon Rootsis tegutseva Folkuniversiteti suunistele. Asutus on kohanenud ühiskonnas toimunud muutustega ja pakub keeleõppeks peamiselt veebipõhiseid koolitusi. Digiõppega seonduvad tingimused ja võimalused on õppekavas ja kooli kodulehel avaldatud ning õppijatega õppe alguses läbi arutatud. Tugevusena saab välja tuua sihtkeeles õpetamise ja selle toetamiseks vajalike õppemeetodite rakendamise. Tagasisidestamine toimub regulaarselt. Enne õppe alustamist on õppijale kõik vajalik informatsioon kättesaadav kooli kodulehel.

Õppekavade õpiväljundid kirjeldavad asjakohaselt koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi ja oskusi ning neid on võimalik hinnata. Õppekavade erinevad osad on sidusad, õpiväljundite saavutamine õppekavas välja toodud mahuga on koolituse sihtrühmale saavutatav. Õppe alustamise tingimused on selged ja arusaadavad, digiõppega seonduvad tingimused ja võimalused on õppekavas ja kooli kodulehel avaldatud ning õppijatega õppe alguses läbi arutatud.

ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS:

Nõuded on täidetud

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse

tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.

ANALÜÜS

Enne kursusel osalemist tuleb õppijal läbida asutuse koostatud keeletest. Vestluses asutuse juhiga selgus, et lisaks pakutakse võimalust telefonivestluseks, et välja selgitada õppija keeletase ja ootused kursusele. Õppija saab ülevaate kursusel käsitlevatest teemadest ja õppe läbiviimisest asutuse koduleheküljel. Koolitajad tutvustavad esimeses tunnis kursuse õpiväljundeid, käsitletavaid teemasid, tundide ülesehitust, iseseisva töö mahtu ja vormi.

Eneseanalüüsis rõhutab asutus täiskasvanud õppijate õpioskuste arendamise ja toetamise vajadust. Vestlusel asutuse juhiga selgus, et peamiseks raskuseks, mille õppijad peavad ületama, on kommunikatiivse keeleõppe metoodika, mille puhul kogu õpe toimub õpitavas keeles. Mõned õppijad teeb see ärevaks (nt. ei oska sõnu hääldada), samuti on osal õppijatel nn. veebiärevus (kas saavad veebitunnis tehnilise poole pealt hakkama). Ärevuse ületamisega tegelevad koolitajad kursuse esimestes tundides.

Komisjoni hinnangul on väga positiivne, et õppijatele selgitatakse vajadust teha kuulamis- ja lugemisülesandeid kodus, et tunnis oleks võimalik saadud sisend aktiivselt kasutusele võtta ja et tund hästi sujuks. Vestlustes selgus, et õppijad teevad enamasti iseseisvaid töid, sest muidu on järgmises tunnis osaleda ebamugav (ei oska kaasa rääkida). Lisaks motiveerib avatud kursustel osalejaid see, et nad on sinna tulnud oma huvist ning maksavad osalemise eest ise tasu. Kõrgematel keeleõppetasemetel (alates B1) ja eriti tellitud koolituste puhul kaasatakse vajaduste analüüsi ka õppijad ning tegeletakse kursusel süvendatumalt teemadega, mida õppijad kõige olulisemaks peavad.

3. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku.

Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisi, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

ANALÜÜS

Komisjoni hinnangul on mõlema analüüsitud õppekava õppemeetodid õppijat toetavad. Õppes kasutatakse erinevaid meetodeid (nt. ümberpööratud klassiruum) ning õppematerjalina autentseid tekste ja videosid, et arendada kõiki keeleoskuse aspekte (rääkimis-, kuulamis-, lugemis- ja kirjutamisoskust). Meetodeid kirjeldatakse õppekavas ja nende kasutamist kinnitasid vestlusel ka koolitajad (nt. tunnis tegeletakse peamiselt suulise keeleoskuse arendamisega, iseseisvateks töödeks antakse enam lugemis- ja kirjutamisülesandeid). Õppetöö aluseks on mõlemal keelekursusel mitmed erinevad materjalid. Inglise keele puhul kasutatakse palju autentseid materjale (nt. BBC) ning iseseisva õppe jaoks on asutuse e-õppekeskkonda loodud kursusi täiendav veebivara.

Koolitusasutus on eneseanalüüsis välja toonud, et 80% õppest toimub veebi teel. Vestluses asutuse juhiga selgus, et vahel alustatakse kursusega klassiruumis ja räägitakse läbi veebis õppimise põhimõtted, kursuse õpiväljundid ja õpitavad teemad ning seejärel jätkatakse tundidega veebis.

Õpe toimub kommunikatiivsete keeleõppe põhimõtete alusel, õpetamisel kasutatakse ainult sihtkeelt. Asutuse juht tõi vestlusel välja, et õpetajad, kes soovivad õpetamisel kasutada teist keelt (grammatika, tõlkimine) ei ole nende kooli tööle oodatud.

Asutus toob eraldi välja, komisjoni arvates väga positiivse aspektina, õpioskuste arendamise, et täiskasvanud õppijad, kes on pikalt keeleõppest emal olnud, saaksid end ise oma õppimises paremini toetada. Näiteks selgus vestlustel, et koolituse alguses selgitatakse õppijatele, kuidas toimub vaid sihtkeeles läbiviidav õpe, samuti kuidas toimub veebipõhine õpe. Õppijatega räägitakse läbi iseseisvate tööde tegemise olulisus.

Tugevused

- 1) Asutuses tegeletakse sihipäraselt ka õpioskuste arendamise, et täiskasvanud õppijad, kes on pikalt keeleõppest eemal olnud, saaksid end ise oma õppimises toetada.
- 2) Folkuniversitet Estonia rakendab sihtkeeles õpetamise metoodikat ja on selle eestvedaja.

4. Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumendid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

ANALÜÜS

Mõlemas analüüsitud õppekavas on välja toodud tunnistuste ja tõendite väljaandmise kord. Õpingute lõpetamise eelduseks on vähemalt 70% kontakttundides osalemine + iseseisev töö ning kombineeritud lõputesti edukas sooritamine (vähemalt 60% õigeid vastuseid). Komisjoni hinnangul on selline õpiväljundite saavutamise hindamine mõlema õppekava puhul (rootsi keel 3 moodulit ja inglise keel 5 moodulit) asjakohane ja võimaldab hinnata kõikide õpiväljundite saavutamist. Nii tunnistuse kui ka tõendi väljaandmisel lähtutakse täienduskoolituse standardi nõuetest.

Komisjonile on esitatud inglise keele B2 kursuse tunnistuse näidise, kus on välja toodud kursuse maht 54 ak tundi, mis on tegelikult ühe mooduli maht. Samuti on tunnistusele kantud õpiväljundid, mis kirjeldavad omandatud teadmisi ja oskusi kogu 300-tunnise kursuse lõpuks. Komisjon tõstatas vestlusel selle kohta küsimuse. Koolitusasutuse esindajad leidsid, et erinevused viie mooduli vahel on sedavõrd väikesed, et neid on keeruline õpiväljundites diferentseerida. Täienduskoolituse standardi alusel saab tunnistust väljastada siiski vaid õppekava kui terviku läbimisel. Seega juhul, kui asutusel on soov anda tunnistust välja iga mooduli läbimisel, tuleb moodul vormistada nii, et sellel on kõik

Õppekava komponendid e moodul tuleb sisuliselt vormistada õppekavaks. Komisjoni hinnangul annaksid moodulite õpiväljundid lisaks ka tagasisidet nii õppijale kui ka tööandjatele, mida nende töötaja teatud mooduli läbides konkreetselt oskab.

Kui õppija ei saavutanud kõiki õppekava lõpetamiseks nõutud õpiväljundeid või ei soovinud nende saavutamise hindamist, väljastatakse õppijale soovi korral tõend, kus kajastatakse tundide arv, milles õppija osales ning teemad, mis ta koolitusel läbis. Tõendi väljastamise tingimused on kooskõlas seadusandlusega.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Inglise keele kursuse kogumaht 300 tundi saavutatakse viie mooduli läbimisega. Iga mooduli lõpus annab koolitusasutus välja tunnistuse, mille õpiväljundid on samad, mis kogu kursusel. Komisjoni hinnangul tuleb mooduli lõpus tunnistuse väljastamiseks moodulid ümber vormistada õppekavadeks. Kui väljastatakse vaid üks tunnistus kogu kursuse lõpus, on õppekavas kirjeldatud õpiväljundite kandmine tunnistusele asjakohane.

5. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

Suunised: *Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.*

ANALÜÜS

Asutuse eneseanalüüsist selgub, et tagasisidet küsitakse alati, kui on uus õpetaja, uus õppekava või muudatused õppekavas, uus õppematerjal või uus õppevorm. Eneseanalüüsile lisatud asutuse tagasiside näidis, mida kasutatakse kõigi avatud gruppide puhul, sisaldab küsimusi nii hinnangulisel skaalal kui ka avatud küsimusi ning annab nii asutuse kinnituse kui komisjoni hinnangul hea ülevaate õppijate arvamusest kursuse korralduse ja sisu kohta.

Tellimuskoolituste puhul küsib õppijatelt tagasisidet alati tellija, mille kokkuvõtet jagatakse asutusega. Eneseanalüüsile lisatud tagasiside vormi näidis (tagasiside inglise keele kursusele) ei ole komisjoni hinnangul nii sisukas kui asutuse enda oma (tagasiside rootsi keele kursusele), kuid annab siiski ülevaate õppijate rahulolust kursusega. Asutuse enda kogutav tagasiside on tänu avatud küsimustele informatiivsem.

Eneseanalüüsist selgub, et kõige rohkem on asutus tagasiside põhjal muutnud kursuste korralduslikku poolt, eriti õppematerjalide struktureerimist veebis, aga ka õppijate informeerimist.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Koolitajad tutvustavad esimeses tunnis kursuse õpiväljundeid, käsitletavaid teemasid, tundide ülesehitust, iseseisva töö mahtu ja vormi. Koolitusasutuses peetakse oluliseks õpioskuste arendamist, veebiõppes osalejaid toetatakse psühholoogiliselt, et ei tekiks õpiärevust. Hinnatud õppekavade õppemeetodid on õppijat toetavad ja õppemeetodite arendamisega tegeletakse järjepidevalt. Asutus rakendab sihtkeeles õpetamise meetodikat ja on selle eestvedaja Eestis. Keeleõppe kõrval tegeletakse sihipäraselt ka õpioskuste

arendamisega, et täiskasvanud õppijad saaksid end ise oma õppimises toetada. Iseseisva töö kontroll toimub igas järgnevas tunnis, sest koolitajad on sidunud iseseisva töö järgmise tunni teemaga.

Mõlemas analüüsitud õppekavas on välja toodud lõpetamise tingimused ning tunnistuste ja tõendite väljaandmise kord, mis on vastavuses seadusandlusega. Õpiväljundite saavutamist hinnatakse kombineeritud testiga, mis sisaldab kõiki osaoskusi. Hindamine on asjakohane ja võimaldab hinnata kõikide õppekava õpiväljundite saavutamist. Inglise keele B2 kursuse läbimisel annab koolitusasutus välja tunnistuse iga mooduli lõpus, mille õpiväljundid on samad, mis kogu kursusel. Komisjoni hinnangul tuleb mooduli lõpus tunnistuse väljastamiseks moodulid ümber vormistada õppekavadeks oma õpiväljunditega või loobuda mooduli lõpus tunnistuse andmisest ja väljastada tunnistus vaid kogu õppekava läbimisel.

Tagasisidet kogutakse nii õppijatelt kui ka õppe tellijatelt/ettevõtelt. Tagasiside küsitluses on ka avatud küsimusi, mis võimaldab saada põhjalikumalt ülevaadet õppijate soovidest. Tagasiside tulemusi on rakendatud peamiselt õppetöö korraldusliku poole parendamiseks.

Vaatamata sellele, et komisjon teeb parendusettepaneku moodulite lõpus tunnistuse väljastamise tingimuste ülevaatamiseks, on komisjon arvamusel, et kõikides muudes õppimist ja õpetamist puudutavates kriteeriumides on nõuded täiel määral täidetud ja leidub ka tugevusi. Seetõttu leiab komisjon, et õppimise ja õpetamise valdkonna nõuded on täidetud.

ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE: Nõuded on täidetud

III KOOLITAJAD

6. Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

Suunised: Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ([TäKS § 11 lõige 2](#)). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjelduses lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määranud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.

ANALÜÜS

Nii inglise kui rootsi keele õppekavas on kirjas, et koolitajal on vastava keele filoloogialane kõrgharidus ja/või vastava keele õpetaja kutse. Link infole koolitaja kvalifikatsiooni (õppeasutus, eriala, lõpetamise aasta ja kraad) ja haridustee, sh olulisemate täienduskoolituste kohta on olemas asutuse kodulehel vastava kursuse juures, õpetajate alalehel ja ka tunniplaanis õpetaja nimele klikates ning registreerudes koolitaja nimele vajutades. Eneseanalüüsi põhjal on koolitajatel täiskasvanute koolitamise kogemus ja juhul, kui see on napp, saab uus koolitaja abi metoodikult.

Komisjoni hinnangul on väga positiivne asutuse uue õpetaja programm, milles osalevad asutusega liitunud koolitajad, kellel on vähe kogemusi täiskasvanute õpetamisel või kes vajab tuge veebikursuste läbiviimisel. Kõigepealt tutvub koolitaja iseseisvalt sihtkeeles õpetamise meetodilise juhendiga. Siis tutvustab metoodik talle erinevaid keeleõppes kasutatavaid aktiivõppe tehnikaid. Seejärel saab koolitaja jälgida ja analüüsida koos metoodikuga kogenud keeleõpetaja tunde. Koolitajal on võimalik enne grupi õpetamist viia läbi individuaalõppe tunde. Lisaks käib metoodik mõnda koolitaja tundi vaatlemas ja tagasisidestab seda.

Asutus rõhutab eneseanalüüsis, et nende jaoks on väga oluline, et koolitaja julgeks ja tahaks vajadusel abi küsida. Enne veebikursusi tutvustatakse koolitajale vajadusel veebikursuse tehnilisi ja meetodilisi võtteid. Vestlusel asutuse juhiga selgus, et asutus pakub koolitajale ka võimalust veebikursust alustada või läbi viia asutuse ruumides, kui see tundub koolitaja jaoks tehniliselt turvalisem või lihtsalt mugavam.

Kaks korda aastas korraldatakse koolitajatele täienduskoolitus või õpituba, mille teemade ettepanekud tulevad sageli õpetajatelt. Asutus jagab alati kursuse tagasisidet koolitajaga ning vajadusel tehakse ühiselt muudatused kas koolitusse või õppekavasse. Veebikursuseid läbi viivad koolitajad osalevad enne kursust koolitusel, kus tutvuvad tehniliste ja meetodiliste võtetega. Kursuse jooksul õpetab koolitaja õppijatele veebikeskkonna erinevate funktsioonide kasutamist.

Tugevused

- 1) Asutuse uue õpetaja programm on väga positiivne ja koolitajaid toetav.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Koolitajatel on olemas vajalik kvalifikatsioon, nad omavad erialast haridust ja täiskasvanute õpetamise kogemust. Asutuses rakendatakse uue koolitaja programmi, mis toetab töö alustamist koolis, annab võimaluse saada tagasisidet oma kogenumalt kolleegilt. Kõikidele koolitajatele korraldatakse aastas kaks korda koolitusi või õpitubasid, mille teemad saadakse enamasti koolitajate enda vajadustest lähtuvalt. Veebikursuseid läbi viivad koolitajad osalevad enne kursust koolitusel, kus tutvuvad tehniliste ja meetodiliste võtetega. Kursuse jooksul õpetab koolitaja õppijatele veebikeskkonna erinevate funktsioonide kasutamist.

KOOLITAJAD: Nõuded on täidetud

IV RESSURSID

7. Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond.

ANALÜÜS

Komisjoni hinnangul toetab koolituskeskuse füüsiline keskkond õppeprotsessi edukat läbiviimist. Asutuse koolitusruumid paiknevad Tartus aadressil Lai 30, kus on kuus erineva suurusega õpperuumi. Lisaks on asutusel koolitusruum Tallinnas aadressil Narva mnt. 7. Sellele ruumile on tagatud juurdepääs ka ratastooliga. Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele.

Veebipõhised kursused toimuvad Pro Zoom keskkonnas, mida asutus on kasutanud alates 2020. aastast. Eneseanalüüsist selgub, et see keskkond võimaldab edukalt läbi viia kommunikatiivsel meetodikal põhinevat keeleõpet grupis. Enne kursust saavad õppijad juhendi kursusega liitumiseks ja soovitud edukaks veebiõppes osalemiseks. Komisjoni hinnangul on väga positiivne, et asutus pakub õppijatele telefoni teel tehnilist tuge ja seda lausa kolmes keeles (eesti, vene, inglise).

Tugevused

- 1) Asutus pakub õppijatele telefoni teel tehnilist tuge veebikursustel osalemiseks.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Koolituskeskuse füüsiline keskkond toetab õppeprotsessi edukat läbiviimist. Asutusel on kuus erineva suurusega õpperuumi ja lisaks koolitusruum Tallinnas, kus on tagatud juurdepääs ka ratastooliga. Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele. Koolis toimub 80% õppes veebi teel Pro Zoom keskkonnas, millele saavad õppijad ligipääsu ja juhendi enne kursuse algust. Kursuse jooksul õpetatakse õppijatele veebikeskkonna erinevate funktsioonide kasutamist. Komisjoni hinnangul on väga positiivne, et asutus pakub õppijatele telefoni teel tehnilist tuge ja seda lausa kolmes keeles (eesti, vene, inglise).

RESSURSID: Nõuded on täidetud